

Motion till riksdagen 2021/22:79

av **Amineh Kakabaveh (-)**

Sanktioner mot bl.a. Iran och Saudiarabien

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör driva på inom EU och FN för riktade sanktioner mot personer i den saudiarabiska och iranska statens ledning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör driva på inom EU och FN för att upprätta ett internationellt vapenembargo, inklusive alla former av krigsmateriel, mot alla regimer där könsapartheid gäller, Saudiarabien m.fl. länder, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska upprätta ett nationellt vapenembargo mot stater som bryter mot internationella konventioner, kränker kvinnors, hbt-personers samt religiösa och etniska minoriteters mänskliga rättigheter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Kvinnor i Saudiarabien, Afghanistan och Iran diskrimineras brutalt och systematiskt enligt islamisk lag, vilken baseras på en extrem tolkning av islam. Enligt denna lag är kvinnor underordnade män i frågor som gäller äktenskap, skilsmässa, vårdnad av barn, att få arbeta, studera, resa ensam, leva ensam, vittnes- och arvsrätt. Kvinnor har en sämre juridisk ställning än män, en mans vittnesmål motsvarar två kvinnors. Skyddet mot våld och sexuella övergrepp är helt otillräckligt. Kvinnors rörlighet i offentligheten är starkt begränsad i talibanernas Afghanistan och Saudiarabien. I dessa islamistiska länder där de olika extrema grenarna av islam, dvs sunnitiska i Saudiarabien, Qatar, Afghanistan och shia i Iran mfl, står kvinnor under manliga förmyndare. Förmyndarskapet begränsar så gott som alla aspekter av livet. Kvinnor måste ha sina förmyndares tillstånd för att exempelvis bedriva högre studier, öppna eget bankkonto, gifta eller skilja sig eller resa utomlands. Kvinnor och män skiljs systematiskt åt i så gott som alla offentliga sammanhang.

De tre länderna Iran, Saudiarabien, Qatar mfl har anslutit sig till internationella konventioner att avskaffa diskriminering av kvinnor. Man har ställt sig bakom FN:s konvention om diskriminering av kvinnor (United Nations Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination against Women). Flera länder har en sådan kvinnodiskriminerande lagstiftning eller tillämpar i praktiken en sådan. En del av dem ingår t.o.m. i FN:s kvinnokommitté men gör inget för att uppfylla de krav som ställs i FN:s konventioner, vilket innebär att rådande könsapartheid och förmyndarskapet fortlever. För att dessa länder ska ansluta sig eller bli valda i FN:s olika organ för kvinnors och mänskliga rättigheter måste krav ställas på avskaffande av sharialagar och andra lagar som diskriminerar kvinnor. Kvinnor måste bli fullvärdiga medborgare på samma villkor som män.

Omvärlden måste visa handfast solidaritet med kvinnorna i dessa länder och Sverige bör gå i täten. En feministisk utrikespolitik förpliktigar. På samma sätt som Sverige drev på för att få bort apartheid i Sydafrika bör vi nu agera resolut för att få bort könsbaserad apartheid i Iran, Saudiarabien, Afghanistan, Qatar mfl. länder. Omfattande internationella sanktioner riktades mot Sydafrika för att sätta press på dess regim och förmå den att avskaffa apartheid. Det handlade om såväl nationella handelsbojkotter och investeringsförbud som ett vapenembargo grundat på beslut av FN:s säkerhetsråd.

”Internationella sanktioner är ett värdefullt instrument för internationella ansträngningar att trygga fred och säkerhet samt främja demokrati och mänskliga rättigheter”, skriver regeringen på sin hemsida. Vidare förklarar man vad det innebär:

Sanktioner innebär att begränsningar införs i handlingsfriheten för en stat, en grupp eller dess ledare genom ett kollektivt beslut av andra stater. Detta sker för att det internationella samfundet på fredlig väg vill försöka påverka statens, gruppens eller individens beteende genom olika ekonomiska och politiska åtgärder. Det kan till exempel röra sig om att ändra politiken hos en stat som hotar internationell fred och säkerhet, att kyla ned en konflikt inom ett land, att förmå en stat att upphöra med systematiska kränkningar av mänskliga rättigheter eller att försöka få staten att ansluta sig till vissa demokratiska principer. Sanktioner skiljer sig från andra utrikespolitiska instrument genom att vara reglerade på rättslig väg. De är precist utformade och brott mot dem kan medföra straff. Sanktioner är avsedda att vara tidsbegränsade och att ses över regelbundet i ljuset av utvecklingen. När målet för dem är uppnått ska de avvecklas.

Sverige bör därför driva på inom EU och FN för riktade sanktioner mot Saudiarabien, Qatar, Afghanistan och Iran vad gäller personer i dessa staters ledningar.

Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Sverige bör även driva på inom EU och FN för sanktioner vad gäller all krigsmateriel och vapen. Vidare bör Sverige se över möjligheten att besluta om nationella sanktioner, särskilt vad gäller vapenhandel. Ett vapenembargo är särskilt motiverat med tanke på flera könsapartheidregimers allvarliga brott mot mänskliga rättigheter, inte bara mot ländernas kvinnliga invånare, utan också mot den egna befolkningen och mot landets medborgare som befinner sig utomlands.

Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Även om sanktioner rimligen har större effekt om många länder står bakom kan Sverige gå före med nationella beslut. Sverige måste ta sitt ansvar och avsluta all svensk krigsmateriel- och vapenhandel med länder där respekten för hbt-personer, kvinnor, ateister inte förenliga med internationella konventioner om mänskliga rättigheter. Vi måste upprätta ett nationellt vapenembargo mot dessa länder.

Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Amineh Kakabaveh oberoende socialistisk riksdagsledamot

Amineh Kakabaveh (-)